

REGERINGSKANSLIET

Miljödepartementet

Internationella sekretariatet

Kommitterad
dagordning
rådet

2011-09-29

EU-nämnden
Miljö- och jordbruksutskottet

M2011/3004/I

Rådets möte (miljö) den 10 oktober 2011

Kommitterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. (och 3.) (ev.) Godkännande av A-punktslistan
A-punktslistan är ännu inte känd.
3. (ev.) Godkännande av A-punktslistan.

Se punkt 2.

4. Förberedelser inför den 17:e sessionen i partskonferensen (COP 17) för FN:s ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC) och den 7:e sessionen i partsmötet för Kyotoprotokollet (CMP 7) (Durban, Sydafrika, den 28 november–9 december 2010)
- Antagande av rådets slutsatser

Avsikten med behandlingen i rådet

Anta rådsslutsatser om EU:s ståndpunkter inför det sjuttonde partsmötet under FN:s klimatkonvention UNFCCC och inför det sjunde partsmötet under Kyotoprotokollet.

Bakgrund

Den sjuttonde partskonferensen inom klimatkonventionen (UNFCCC) respektive det sjunde partsmötet inom Kyotoprotokollet äger rum i Durban, Sydafrika, den 28 november – 9 december 2011. Inför detta

möte kommer EU:s miljöministerråd att anta slutsatser den 10 oktober 2011.

De utestående frågorna inför miljørådsmötet handlar om EU:s position rörande Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod och vilka villkor EU ska ställa på att framsteg också görs i förhandlingarna om ett övergripande, rättsligt bindande avtal som kan säkerställa att andra stora utsläppare, som står för en mycket stor majoritet av de globala utsläppen och som inte skulle omfattas av en andra åtagandeperiod, också bidrar till att lösa klimatproblemet. Utestående inför rådsmötet är också överskottet av AAU:s från Kyotoprotokollets första åtagandeperiod

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringens mål är fortsatt ett övergripande rättsligt bindande ramverk som håller tvågradersmålet inom räckhåll. EU och Sverige ska fortsatt vara ledande i detta arbete. Regeringen vill se ett starkt EU-mandat inför Durban som tydligt signalerar vikten av att gå framåt i förhandlingarna.

Regeringen ser behov av att EU i rådsslutsatserna tydliggör att andra parter också måste bidra för att en andra åtagandeperiod under Kyotoprotokollet ska vara verkningsfull. Regeringen verkar därför för att EU tydligt signalerar att vi ställer krav på ett klart förhandlingsmandat för en process som ska leda till ett övergripande rättsligt bindande ramverk inklusive ett slutdatum för när ett sådant ska träda ikraft och en tydlig definition av vilka element som bör ingå.

Regeringen anser att överskottet av utsläppsrättsenheter, s.k. AAU:s från Kyotoprotokollets första åtagandeperiod kan vara ett problem för miljöeffektiviteten och att det bör hanteras så att sannolikheten att nå de långsiktiga målen inte minskar. Samtidigt anser Sverige att det är viktigt att incitament finns kvar för att länder ska vilja gå längre än sina mål.

Regeringen vill se att EU befäster sin ledande roll i klimatarbetet och anser att EU i rådsslutsatserna därför också tydligt bör välkomna kommissionens meddelande från mars 2011 om en långsiktig strategi för ett konkurrenskraftigt koldioxidsnålt EU år 2050.

Förslaget har inte tidigare behandlats i EU-nämnden.

Se bilaga 1.

- 5. Utvärdering av gemenskapens sjätte miljöhandlingsprogram och det fortsatta arbetet: Mot EU:s sjunde miljöhandlingsprogram**
 - *Antagande av rådets slutsatser*

Avsikten med behandlingen i rådet

Anta rådsslutsatser på basis av kommissionens utvärdering av sjätte miljöhandlingsprogrammet.

Bakgrund

Det sjätte miljöhandlingsprogrammet (6MHP) antogs år 2002 och gäller t.o.m 2012. Kommissionens utvärdering av programmet baseras på en extern bedömning, resultatet från samråd med allmänheten¹ och Europeiska miljöbyråns rapport om miljöns tillstånd.

Kommissionen har i denna utvärdering funnit att det sjätte miljöhandlingsprogrammet på det hela taget har bidragit till att ge miljöpolitiken en övergripande ram under den gångna tioårsperioden och uppmuntrat till ett mer sammanhållande synsätt på hur miljöpolitik utformas. De flesta åtgärderna i programmet har eller håller på att genomföras. Programmet täcker i princip hela miljöområdet – luft, bekämpningsmedel, förebyggande och återvinning av avfall, naturresurser, mark, havsmiljö, stadsmiljö.

Samsynen mellan rådet och kommissionen av 6 MHP:s om rådsslutsatserna är stor. I rådsslutsatserna görs referenser till ett nytt miljöhandlingsprogram. Det som har diskuterats har varit tidpunkten för när rådet vill att kommissionen ska lämna sitt förslag till ett nytt miljöhandlingsprogram. Rådet vill se att kommissionen presenterar ett förslag i januari 2012 mot bakgrund av att sjätte miljöhandlingsprogrammet löper ut i juli 2012.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar rådsslutsatser om utvärderingen av det sjätte miljöhandlingsprogrammet och stödjer de rådsslutsatser som ordförandeskapet har presenterat. Regeringen anser att miljöhandlingsprogrammet är ett viktigt ramverk för den europeiska miljöpolitiken. Det tjänar till långsiktighet och kontinuitet av miljöagendan och borgar för ett holistiskt synsätt på miljöfrågor.

Regeringens instämmer med slutsatsen att en av de största bristerna med det sjätte miljöhandlingsprogrammet är att medlemsstaterna inte har genomfört åtaganden rörande målen i miljöhandlingsprogrammet på alla områden. Det sjätte miljöhandlingsprogrammet har inte heller lyckats fullt ut med ambitionen att genomsyra andra politikområden – så som jordbruk, fiske och transporter.

Regeringen anser att det är viktigt att kommissionen presenterar ett nytt miljöhandlingsprogram så snart som möjligt 2012, vilket preciseras i rådsslutsatserna.

¹ <http://ec.europa.eu/environment/newprg/final.htm>.

Förslaget har inte tidigare behandlats i EU-nämnden.

Se bilaga 2.

6. Rio+20: mot en grön ekonomi och bättre styrning
- Antagande av rådets slutsatser

Avsikten med behandling av rådet

Ordförandeskapets avsikt är att anta rådsslutsatser inför FN:s konferens om hållbar utveckling.

Bakgrund

FN:s generalförsamling beslutade 2010 att en FN-konferens om hållbar utveckling (UNCSD, även kallad Rio +20) ska äga rum i Brasilien 4-6 juni 2012. Målet med konferensen är bl.a. att säkra förnyat politiskt engagemang för hållbar utveckling. Konferensens två teman är grön ekonomi inom ramen för hållbar utveckling och fattigdomsbekämpning samt det institutionella ramverket för hållbar utveckling.

Ordförandeskapet har på basis av kommissionens meddelande om Rio +20 (KOM (2011) 363) föreslagit rådsslutsatser.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen stödjer ett antagande av rådsslutsatser. Rådsslutsatserna betonar att ett konkret resultat från Rio +20 bör inkludera en färdplan för grön ekonomi med specifika mål och åtgärder. Detta är i linje med regeringens förväntningar på att Rio +20 ska leverera konkreta mål som stärker övergången till en grön ekonomi.

Regeringen anser att vikten av demokrati, mänskliga rättigheter, jämställdhet, marknadsekonomi, hållbar produktion och konsumtion, institutionella reformer samt synergier mellan miljökonventioner ska återspeglas i rådsslutsatserna. Likaså tycker regeringen att det är viktigt att EU är en konstruktiv och lyhörd aktör i förberedelserna inför Rio +20 liksom att olika aktörer och intressegrupper har en viktig roll i förberedelserna inför konferensen, vilket återspeglas i rådsslutsatserna.

Regeringen har fått gehör för att lyfta fram hållbar produktion och konsumtion. Regeringen anser att det finns ett stort behov av att stärka det institutionella ramverket för hållbar utveckling, inklusive den internationella miljöförvaltningen.

Förslaget har inte tidigare behandlats i EU-nämnden. En överläggning om kommissionens meddelande om Rio +20 ägde dock rum i Miljö- och jordbruksutskottet den 15 september 2011.

Se bilaga 3.

7. Förberedelser inför det tionde mötet i konferensen mellan parterna i Baselkonventionen om kontroll av gränsöverskridande transporter och om slutligt omhändertagande av farligt avfall (Cartagena, Colombia den 17–21 oktober 2011)

- *Antagande av rådets beslut*
- *Antagande av rådets slutsatser*

Avsikten med behandlingen i rådet

Anta rådslutsatser och rådsbeslut inför Baselkonventionens 10:e partsmöte.

Bakgrund

Baselkonventionen kommer att hålla nästa partsmöte 17-21 oktober i Cartagena Colombia (COP10). Under året har den viktigaste frågan varit det så kallade *Country Led Initiative (CLI)* som syftar till att med ytterligare åtgärder hindra att utsatta länder får ta emot farligt avfall som de inte kan hantera, samt att försöka att enas om en tolkning av artikel 17:5 i Baselkonventionen (artikel 17:5) så att det kan fastställas när det ännu inte ratificerade Basel Ban Amendment (det s.k. Baselförbudet där export av farligt avfall från OECD länder till utvecklingsländer förbjuds) ska träda ikraft.

Artikel 17:5 anger under vilka förutsättningar tillägg till Baselkonventionen träder i kraft men dess ordalydelse är oklar och Parterna till konventionen har olika uppfattningar om hur många ratifikationer som krävs för att ett tillägg till konventionen ska träda ikraft. Eftersom parterna inte kunnat enas om en tolkning av denna artikel är det för närvarande oklart hur många ratifikationer som krävs för att tillägget om Baselförbudet ska träda ikraft.

Inför varje partsmötet antar rådet rådslutsatser. Rådslutsatserna anger EU:s övergripande position på de relevanta frågor som kommer att behandlas på partsmötet. Rådet ska även anta en gemensam ståndpunkt för hur EU anser att artikel 17:5 i Baselkonventionen ska tolkas. Artikel 17:5 anger under vilka förutsättningar tillägg till konventionen kan träda ikraft. Det förutses ingen diskussion på miljørådet om varken rådsbeslut eller rådslutsatser.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen stödjer rådslutsatserna inför Baselkonventionens 10:e partsmöte och anser att rådslutsatserna omfattar de relevanta frågor som kommer att behandlas på partsmötet.

Regeringen menar att det är av stor vikt att det fattas ett beslut om hur artikel 17:5 ska tolkas eftersom det annars förblir oklart när tillägget om Baselförbudet kan träda i kraft. Sverige stöder EU:s linje att tillägg till Baselkonventionen ska träda ikraft då $\frac{3}{4}$ av de parter som var parter då beslutet om tillägget antogs har ratificerat ett tillägg, s.k. "fixed time approach".

Regeringen stöder att ett rådsbeslut om en gemensam ståndpunkt tas fram om tolkningen av artikel 17:5. Regeringen anser att det är av stor vikt att Parterna vid COP10 fattar ett beslut om tolkningen av artikel 17:5 som har s.k. tolkningsvärde enligt Wienkonventionen och därmed kan anses ha rättslig verkan. Att beslutet har tolkningsvärde enligt Wienkonventionen innebär att beslutet får en större rättslig innebörd och att hänsyn ska tas till beslutet när parterna till en konvention ska tillämpa dess regler.

Förslaget har ej tidigare behandlats i EU-nämnden.

Se bilaga 4.

8. Övriga frågor

- a) **Resultaten av det fjärde mötet i partskonferensen i konventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocessen och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor (Chisinau, Republiken Moldavien den 29 juni–1 juli 2011)**
 – *Information från ordförandeskapet och kommissionen*

Det fjortonde arbetsgruppsmötet och det fjärde partsmötet under Århuskonventionen (en konvention om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslut och rätt till överprövning i miljöfrågor) hölls den 27 juni–1 juli 2011 i Chisinau, Moldavien. Partsmötet behandlade en rad centrala frågor inom konventionens tillämpningsområde och beslutade bl.a. att ge förnyade mandat till flera expertgrupper. Partsmötet fattade också beslut om en procedur för anslutning till konventionen och om en deklaration som gör en tydlig koppling till det kommande mötet Rio +20.

- b) **Resultaten av den sjunde ministerkonferensen *Miljö för Europa* (Astana, Kazakstan den 21–23 september 2011)**
 – *Information från ordförandeskapet*

Den 7:e Ministerkonferensen Miljö för Europa ägde rum 21-23 september 2011 i Kazakstan. De två huvudtemana för konferensen var hållbar vattenförvaltning och grön ekonomi. Mötet markerade 20 års miljösamarbete inom Miljö för Europa-processen. Till konferensen presenterades en utvärdering av regionens gränsöverskridande vattendrag och grundvatten av UNECE:s vattenkonvention samt en övergripande miljöutvärdering av hela regionen inom områden vatten och grön ekonomi av EU:s miljöbyrå EEA. Resultaten av Astana-konferensen ska spela in i UNECE-regionens bidrag till UNCSD i Rio 2012. En ministerdeklaration antogs vid mötet.

c) Färdplan för EU:s ratificering av protokollet om tillträde och fördelning av vinster

– *Information från kommissionen*

Kommissionen har tagit fram en färdplan för EU:s ratifikation av Nagoyaprotokollet om ABS (Access and Benefit Sharing). ABS behandlar tillträde till genetiska resurser och en rättvis fördelning av den nytta som uppkommer då sådana resurser används. Nagoyaprotokollet antogs som beslut vid Partsmötet för Konventionen om biologisk mångfald (CBD) i oktober 2010. Kommissionen har inlett en konsekvensanalys av en ratifikation av Nagoyaprotokollet för EU, och denna analys kommer att ligga till grund för de förslag som kommissionen kommer presentera för rådet, sannolikt under hösten 2012. Regeringen har initierat ett liknande arbete för att analysera konsekvenserna av en svensk ratifikation.

d) Resultatet av det första seminariet för den internationella forskningspanelen för biologisk mångfald och ekosystemtjänster (Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services, IPBES) (Nairobi, Kenya den 3–7 oktober 2011)

– *Rapport från kommissionen och ordförandeskapet*

FN:s miljöprogram (UNEP) arrangerar mötet i Nairobi 3-7 oktober, på uppdrag av FN:s generalförsamling (UNGA). Syftet med mötet är att operationalisera den internationella kunskapsplattformen (IPBES) under konventionen om biologisk mångfald (CBD). EU anser att UNGA:s beslut etablerade IPBES, men detta har emotsagts av flera länder samt av FN:s rättstjänst. Sverige och EU verkar för att mötet ska ta det formella beslutet att etablera IPBES, men det är mer sannolikt att detta sker först vid det återupptagna mötet 2012. Ett viktigt möjligt resultat av mötet är att länder inbjuds att erbjuda värdskap för sekretariatet och att nominera ordförande, med syfte att kunna operationalisera IPBES på det återupptagna mötet.

- e) **Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén – Färdplan om vägen till ett resurseffektivt Europa**
 – *Föredragning av kommissionen*

Kommissionen har presenterat meddelandet Färdplan för ett resurseffektivt Europa vilket är ett av flera initiativ under flaggskeppssinitiativet Ett resurseffektivt Europa. Kommissionen avser att informera om färdplanen på miljørådet i oktober. Rådslutsatser ska därefter tas fram för beslut på miljørådet i december.

- f) **ETS/Luftfart– Lägesrapport**
 – *Muntlig information från kommission*

Från och med 2012 omfattas luftfart av EU:s system för handel med utsläppsrätter. Flygningar såväl inom som till och från EU omfattas av systemet oberoende av i vilket land bolaget som genomför en flygning har sin hemvist. För att undvika dubbelreglering finns en möjlighet att undanta flygningar från länder som vidtagit motsvarande åtgärder som EU för att begränsa flygets utsläpp.

Tidigt stod det klart att flera amerikanska flygbolag inte accepterar att ingå i EU:s system för handel med utsläppsrätter. Bolagen och deras branschorganisationer menar att de ändringar av EU:s direktiv om handel med utsläppsrätter som innebär att även luftfarten omfattas av handelssystemet strider mot Chicagokonventionen och folkrätten och därför är ogiltigt i stora delar. Talan väcktes under 2010 i nationell brittisk domstol och denna har begärt ett förhandsavgörande av EU-domstolen som för närvarande behandlar ärendet.

Under 2011 har kinesiska flygbolag uttryckt stort missnöje över att de kommer att omfattas av EU:s handelssystem och de har bland annat hotat med motåtgärder som skulle drabba europeiska flygbolag och flygplanstillverkare. Kina har även från statligt håll kritiserat EU i frågan.

Kommissionär Hedegaard har vid flera tillfällen manat till politisk uppslutning bakom EU:s beslut om att inkludera flyget i systemet för handel med utsläppsrätter mot bakgrund av den upptrappade lobbyingen i frågan.

Regeringen står fullt ut bakom ändringarna i handelsdirektivet som innebär att EU:s utsläppshandelssystem utvidgats till att även omfatta luftfart, inklusive flygningar till och från EU oberoende av i vilket land bolaget som genomför en flygning har sin hemvist. Regeringen har lämnat in ett skriftligt yttrande till EU-domstolen till stöd för direktivet och även muntligt framlagt detta för domstolen.

- g) Framsteg mot Kyotomålen (i enlighet med artikel 5 i Europaparlamentets och rådets beslut nr 280/2004/EG om en mekanism för övervakning av utsläpp av växthusgaser inom gemenskapen och för genomförande av Kyotoprotokollet**
– *Information från kommissionen*

Rådets och Europaparlamentets beslut om övervakning av utsläpp och upptag av växthusgaser, fortsatt kallat MMD, innehåller krav på klimatrapporering inom EU. Enligt MMD ska medlemsländerna årligen rapportera utsläpp och upptag av växthusgaser från 1990 och framåt samt vartannat år rapportera information om åtgärder för att minska utsläppen och prognoser. MMD ska nu revideras bl.a. för att den befintliga rapporteringen behöver förbättras och uppdateras. Målen med det nya MMD är att det ska stödja EU för att kunna uppfylla internationella åtaganden, åtaganden under klimat- och energipaketet och bidra till en effektiv implementering av "Europe 2020 Strategy".

- h) Rapportering om nationella genomförandeåtgärder för fri tilldelning av utsläppsrätter till industrianläggningar som omfattas av EU:s utsläppshandelssystem**
– *Information från kommissionen*

Klimat- och energipaketet innebär att utsläppen som omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter ska minska med 21% mellan 2005 och 2020. Auktionering kommer att vara den huvudsakliga tilldelningsmetoden från 2013 men EU:s internationellt konkurrensutsatta industri kommer även fortsättningsvis att få viss gratis tilldelning av utsläppsrätter med utgångspunkt i EU-gemensamma riktmärken.

Varje medlemsstat ska under hösten 2011 lämna in en lista till kommissionen med beräknad gratis tilldelning av utsläppsrätter på anläggningsnivå med utgångspunkt i de EU-gemensamma riktmärkena. Regeringen står fullt ut bakom EU:s utsläppshandelssystem och en EU-harmoniserad tillämpning av detta.

- i) Förberedelser inför världsförbundet för vatten (Marseille den 12–17 mars 2012)**
– *Information från den franska delegationen*

Världsförbundet för vatten arrangeras var tredje år och äger rum den 12-17 mars 2012 i Marseille. Mötet syftar till att samla stakeholders från den politiska arenan och det civila samhället för att gemensamt diskutera globala vattenfrågor.

j) EU-arbete med endokrinstörande kemikalier
– *Information från den svenska delegationen*

Under det svenska ordförandeskapet 2009 antogs rådsslutsatser om kombinationseffekter av kemikalier. Slutsatserna lyfter fram att barn utsätts för en mängd olika hormonstörande ämnen i sin vardag, vilka tillsammans skulle kunna ha många negativa effekter på deras hälsa och utveckling. EU-kommissionen uppmanas att senast i början av år 2012 rapportera till rådet om hur kemikaliereglerna skulle kunna förbättras.

EU-kommissionen har i augusti 2011 lämnat sin fjärde rapport om genomförandet av gemenskapens strategi för endokrinstörande ämnen. Sverige avser att be kommissionen utveckla förslagen i rapporten samt påminna om vikten av att kommissionen följer upp rådsslutsatserna från 2009.